

Slovenski dom

Štev. 4

V Ljubljani, 7. januarja 1936

Leto 1.

Italijani bombardirajo... Angleži se pripravljajo...

Greznje, bombe, smrtni plini

Džibuti, 6. jan. b. Potrjujejo se vesti, da so Italijani izvršili strahovito letalsko bombardiranje v področju Amba Aladži, ker mislijo, da se nahajajo tam veliki kontingenti abesinskih čet. Nekaj dni poprej so se neprestano pojavljala italijanska izvidniška letala nad tembijskim masivom, nato pa so pričela težka bombna letala in pričela metati na vse področje ogromno število bomb, da bi tako odkrila sovražnika. Kakšen je bil rezultat tega bombardiranja, ni znano, ker Abesinci skrbno prikrivajo svoje žrtve. Italijani pa so menda pri tem svojem bombardiranju na slepo baje zopet slučajno zadeli s svojimi bombami neko ambulanco, za katero pa se še ne ve, komu pripada in kakšna je škoda, ki so jo povzročile eksplozije bomb.

Zaradi steklenice, ki so jo vrgli italijanski piloti na Desije in v kateri so grozili Abesincem s strašnejšimi sredstvi, je nastala v abesinskih vojaških krogih precejšnja nervoznost in bojazen, ker nihče ne ve, kakšno bo to strašno uničevalno sredstvo, ki z njim groze Italijani, predvsem pa, ker ne vedo, kako se bo treba braniti proti takemu uničevanju iz zraka. O novih uničevalnih sredstvih se govori zelo mnogo tudi med inozemskimi dopisniki, ki so se sedaj zopet zbrali v večjem številu v ozadju fronte.

Abesinci pričakujejo vsled silovite letalske akcije v najkrajšem času napada Italijanov in so pričeli premikati svoje čete v smer, kjer bi naj italijanska vojska izvršila svoj prvi sunek. Abesinci so storiili že vse potrebno, da paralizirajo udarec italijanske armade in jo bodo skušali napasti z obeh bokov.

Italijanski piloti so v zadnjem času metali poleg navadnih bomb tudi bombe s strupenimi plini in pa bombe s plini za soljenje, kar je zelo slabo vplivalo na abesinske vojake, ki so vsled hudih bolečin bežali iz svojih skrivališč, na kar so jih kosile strojnice iz italijanskih letal.

Številna letalska bombardiranja na odprta abesinska mesta so povzročila v abesinski javnosti največje ogorčenje in je abesinska vlada ponovno protestirala proti strahopetnemu metanju bomb na nezavarovana mesta. Čeprav Italijani pri takih napadih nimajo skoraj nobenega uspeha, ker je obvestilna služba zelo dobra in se prebivalci pravočasno poskrbijo, pa napravijo bombe precejšnjo škodo, ker zažigajo abesinske hiše.

Italijani obstreljevali drugo ambulanco

Addis Abeba, 6. jan. R. Britanski minister pri abesinskem dvoru sir Sidney Barthon poroča z ozirom na vesti, ki so koncem tedna krožile po svetu o tem, da so Italijani obstreljevali še neko drugo ambulanco v Abesiniji, sledeče: Italijanski bombardierji so napadli postajo abesinskega Rdečega križa št. 1, ki je nameščena blizu Dagaburja, v kateri so vršili službo egipčanski in britanski nameščenci. Italijanska letala so postajo obmetavala z bombami in streljala nanjo iz strojnice 4. januarja. Zdi se, da je to dejanje le ena izmed posameznosti v velikem bombnem napadu na Dagabur. Nedorodljivost te postaje Rdečega križa bi morala biti zavarovana že iz dejstva, da je postaja precej oddaljena od središča napada, drugič pa, da je osebje bilo sestavljeno iz članov, odnosno varovancev britanskega poslanstva. S tem so Italijani težko kršili mednarodna imunitetna določila.

Addis Abeba, 6. jan. Poročajo, da so osebe švedskega Rdečega križa in abesinske nameščence pri švedski postaji, katero so sestrelili Italijani v Dolo, spravili danes z avijoni v prestolnico. Letalo je vodil švedski baron von Rosen. Stanje dr. Hylanderja, ranjenega švedskega zdravnika, ki so ga prepeljali v Addis Abebo že v petek, je malo boljše.

Angleži računajo z dejstvi

Rim, 6. jan. Tukajšnji listi prinašajo vest, da je britanska vlada rekvirirala veliko transatlantsko ladjo »Scythia«, ki ima 20.000 ton in pripada družbi Cunard Line. To potniško ladjo z vso brzino preurejujejo za prevoz britanskih čet v Egipt. S to ladjo bi morali že tekom tega tedna odpotovati prvi transporti angleških čet v Sredozemlje. Poleg tega je britanska vlada rekvirirala še druge velike potniške ladje, ki jih istotako preurejujejo za prevoz vojnih čet. Rekvizicija velikih ladij se je izvršila takoj po padcu zunanega ministra Hoareja, kar italijanski listi komentirajo kot posledico prevladovanja Edenovega ostrejšega kurza proti Italiji. Po svetovni vojni je to prvi slučaj, da je segla angleška vlada po takih ukrepih.

London, 6. jan. Kanonik Shepard je včeraj poslal po britanskem radiu poziv na vse kraljestvo, naj angleški državljani zbero 5000 funtov, ki so potrebni, da se opremlja nova ekspedicija angleškega Rdečega križa za Abesinijo.

Njegov poziv je naletel na širok odziv in je verjetno, da bo ta vsota v najkrajšem času zbrana.

Italijanski delavci v Abesiniji

L. 1935. se je v vzhodno Afriko prepeljalo 61.000 italijanskih delavcev, ki so se po večini namenili v Eritrejo. Od teh poslanih delavcev se je vrnilo, bodisi, da jim je potekla pogodba, bodisi iz drugih vzrokov 11.338. Od 30. novembra do 31. decembra preteklega leta je umrlo 33 delavcev, bodisi zaradi nesreč, ali zaradi bolezni. Od 1. januarja do 31. decembra 1935 je vsega umrlo 259 delavcev, ki so bili zaposleni pri javnih delih v Eritreji in Somaliji. Trenutno znaša število delavcev 50.000.

Usega 390 ubitih...

Od zelo uradne strani poročajo, da je lanske leto bilo ubitih v vzhodni Afriki vsega skupaj 390 vojakov, 14 pa jih pogrešajo.

Trije sovražniki Italije so: Anglija, D. N., Abesinija

Rim, 6. jan. »Giornale d'Italia« v svoji polemiki z ozirom na zadnjo umazano in podlo spekulacijo, ki se vrši v svetu proti Italiji pod prevezo o bombardiranju postaje Rdečega križa v Dolo, poudarja, da mora Italija danes vzdržati napad od treh sovražnikov. Prvi je abesinski napad, drugi napad britanske imperijalne politike, tretji pa je v politiki Zveze narodov. Od

vseh teh treh napadov je abesinski napad najmanj važen zaradi tega, ker je barbarski in nesramen ter spada v področje afriške civilizacije. Vrh tega pa grozi še zaradi neodgovorne gonje v svetovnem protitalijanskem tisku nerazpoloženje in napad s strani skandinavskih držav, ki so vse do zdaj bile italijanski politiki nekako naklonjene.

4 dni brez vode v puščavi

Muke dveh letalcev, ki sta strmoglavila v puščavi

Kairo, 6. januarja. TG. Anton de Saint Exupery, eden izmed junake dvojice francoskih letalcev, ki je hotela prileteti čez Afriko v Madagaskar v rekordnem času, a se je zrušila sredi Libijske puščave in je bila rešena od angleških izvidnih letal, je sprejel v Kairu, kjer si odpočiva, egipčanske in inozemske časnikarje ter jim pripovedoval o strašnih urah, ki jih je preživel v libijski puščavi, predno je bil rešen.

Iz Benghazija smo odleteli ob 11 zvečer v noči od nedelje na ponedeljek. Leteli smo v ravni črti proti Kairu nad Libijsko puščavo, silno visoko. Noč je bila temna, brez zvezd, toda vremenske postaje so nam dajale dobra poročila, tako da se nismo ničesar bali. Iz Benghazija bi morali rabiti komaj 4 kratke ure, pa bi že bili v Kairu ob 3 zjutraj. S seboj nismo vzeli nobenih posebnih instrumentov, niti radiooddajne postaje, ker smo mislili, da ne bo potrebno. Toda naenkrat smo izgubili orientacijo in vsled goste teme sploh nismo več vedeli, kje se nahajamo. Tavalimo smo nekaj časa v črni tminah nad puščavo, končno pa sem sklenil, da se bomo spustili nižje, pod plast oblakov, ki je ležala pod nami. Pričakoval sem, da bomo pod oblaki takoj zagledali panoramo Kaira in da bomo letališče že lahko odkrili. Toda čim nižje sem se spuščal, bolj nas je začel premetavati vihar, ki ga nismo pričakovali. Tudi plast oblakov je bila debela, tako da nisem mogel videti pod seboj ničesar, čeravno sem se spuščal zelo nizko. Naenkrat, ko se mi je zdelo, da moram biti blizu Nila, sem začutil, da je letalo udarilo ob zemljo s hitrostjo 250 km na uro. Udar je bil strašen, toda na srečo smo se zapeljali po pesku naprej, ker ga je bilo velikanske kuppe. Potem smo padli v nezavest in ko smo se prebudili, smo videli, da je aparat uničen, toda posadka je ostala pri življenju in niti najmanjše rane ni dobila. Šele potem smo se zavedli, da nismo kje v dolini Nila, marveč, da se nahajamo sredi puščavskega peska. Kamor smo pogledali, pesek, pesek, pesek...

noči smo se vrnili nazaj k svojemu letalu in tam v njegovih razvalinah nekoliko počili. Strašno smo bili žejni. Drugo jutro se je začela ista zalogra. Napotili smo se proti vzhodu. Ves dan smo hodili, ničesar nismo našli in zvečer smo se vrnili vsi do smrti izmučeni nazaj k svojemu »taborišču«. Pripravili smo se na smrt... Tretji dan je padlo nekoliko rose, ki smo jo pobrali in jo shranili v naše bencinske skatle za najhujšo silo. Zopet smo se napravili na pot, in sicer proti severozapadu. Ničesar. Žeja nas je strašno mučila, pred našimi očmi so vstajale prekrasne slike »fate morganee«, blizala se nam je smrt sredi kot žerjavica vročega peska. Nad seboj smo opazili letala, ki so nas iskala, dajali smo signale, a letala nas niso videla. Letala so previsoko. Tavalimo smo dalje, ali boljše rečeno, vlekli smo se naprej po pesku, dokler ni padla noč. Nazaj nismo več šli, ker nismo mogli. Svoja padala smo razrezali in jih pogrnili po tleh. Morda se bo na nje nabralo nekaj kapljic rose, ki nas bo zjutraj, če ga še včakamo, poživila. Z nočjo je prišel strahoten mraz. Kakšno razočaranje, ko peto jutro nismo našli niti kapljice rose na naših platnenih padalih. Izgubili smo vsako upanje. Rekli smo, gremo, vlecimo se nazaj proti letalu, da tam umremo, ker umreti bomo morali. Zopet so nad nami brnela letala, ki so nas iskala. V dopoldanskih urah smo zagledali pred seboj v daljavi kamele in na njih ljudi. Toda fata morgana nas je že toliko izmučila, da nismo več verjeli, da so to žive kamele in živi ljudje.

Hvala Bogu, topot je bilo drugače. Bili so to beduini, ki so nas opazili, prihiteli proti nam in nam prinesli vode, ki nas je osvežila. Odnegli so nas potem kakih 20 km daleč v svojo puščavsko naselje Uadi Nartrum, kjer so nas lepo sprejeli in nam nad vse prijateljsko stregli. Še isti večer je prišel po nas avtomobil,

Spet nemiri v Palestini

Haifa, 6. jan. Havas poroča: Z ozirom na angleške načrte o ustanovitvi palestinskega ustavodajnega odbora so razvili Arabci veliko propagando, ki jo je izvajalo dejstvo, da niso Arabci po svojem številčnem razmerju v novem odboru pravilno zastopani. Propaganda, ki so jo vodili skrajni nacionalisti, je privedla včeraj v Haifi do silnih demonstracij, v katerih so sodelovale velike množice arabskega prebivalstva. Udeležili so se je tudi voditelji in člani egiptovske, sirijske in transjordanke arabske narodne zveze, ki so vse članice predlanske osnovane panarabske federacije. Po brzogovornih poročilih je prišlo do velikih nemirov tudi v najbolj zagrizenem nacionalističnem muslimanskem mestu Nallusu, kjer je policija pri lanskih novembrskih nemirih postrelila več arabskih demonstrantov. Vsi ti pojavi so v zvezi s prebujajočim se panarabskim gibanjem, ki ima za cilj osvoboditi pokrajine na bližnjem vzhodu od evropske nadoblasti.

Egiptski nacionalisti demonstrirajo - proti Italiji

Kairo, 6. jan. Egiptovska vlada je od abesinske vlade v Addis Abebi zahtevala pojasnilo o poteku in potankostih bombardiranja, ki so ga italijanski avijoni izvršili nad bolnišnico egiptovskega Rdečega križa pri Dagaburju. Čeprav bi se izkazalo — tako javljajo že poslednje vesti — da žrtve niso bile velike, je egiptovska vlada kljub temu trdno odločena, da bo za ta dogodek zahtevala tako preko Britanije v Zenevi, kakor tudi sama v Rimu zaodčenje.

Kairo, 6. jan. Vest, da so Italijani bombardirali tudi bolnišnico Rdečega križa, je presenetila in ogorčila tudi egiptovsko javnost, najbolj pa mladino, o kateri smo poslednje čase čuli, da je v pogostih pouličnih demonstracijah dajala duša svojem nerazpoloženju proti angleški politiki v njihovi domovini. Ko so se potrdile vesti o tem barbarskem italijanskem početju, so nacionalisti z drugimi vred priredili po vsem Egiptu velike protitalijanske demonstracije.

Nadaljevanje pomorske razorožitvene konference

London, 6. jan. R. Pomorska razorožitvena konferenca, ki je zasedala v westminsterskem Clarence House, je danes popoldne nadaljevala svoje zasedanje. Pri tem zasedanju, katerega je otvoril predsednik odbora za razorožitveno konferenco lord Monsell, so sklenili, da bo naslednji sira Samuel Hoeser v odboru razorožitvene konference kot zastopnik združenega angleškega kraljestva Anthony Eden. Vse delegacije na konferenci so pri plenarni seji izvolile za predsednika zasedanja britanskega zunanjega tajnika Anthonija Edena. Ta je dal v imenu angleške delegacije in v imenu svoje vlade izjavo, v kateri poudarja voljo in odločnost svoje države z ozirom na to, da vse pomorske velesile priznajo količino pomorskih konstrukcij, ki jih trenutno izvršujejo in da povedo tudi, v katerem času nameravajo rekonstrukcije dokončati.

JAPONCI SO KRITIZIRALI

Konferenca, katero so odgodili zaradi božičnih počitnic, je morala odgovorjati na različne očitke in kritike, ki jih je na račun združenega kraljestva izrekla japonska delegacija že pred božičnimi počitnicami. Francoska delegacija je opozorila konferenco na nekatere provizorične odločbe, ki jih je sklenila v tej smeri vlada združenega kraljestva zadnji čas. Prav tako je tudi italijanska delegacija prišla na dan z nekaterimi očitki, ki se nanašajo na ravnanje angleške vlade na morju v zadnjem času. Italijanska delegacija je zahtevala, naj obvezna izjava o stanju pomorskih sil velja za vse in naj se oboroževanje zmanjšuje vsako leto po določeni meri. Dalje je italijanska delegacija zahtevala, da naj države, ki se udeležujejo konference, med sabo izmenjajo informacije, po katerih bo mogoče na prihodnjem zasedanju, ki bo v petek, priti do jasnosti glede pomorskih gradenj in doseči sporazum na širši podlagi, kakor pa je to bilo do zdaj v Washingtonu in Londonu pri tamošnjih pogajanjih. Prvi lord admiraltete bo v vladni palači predsedoval slavnostnemu obedu, ki se bo vršil na čast delegatom v četrtek.

Nadaljevanje narzsejskega

protesa

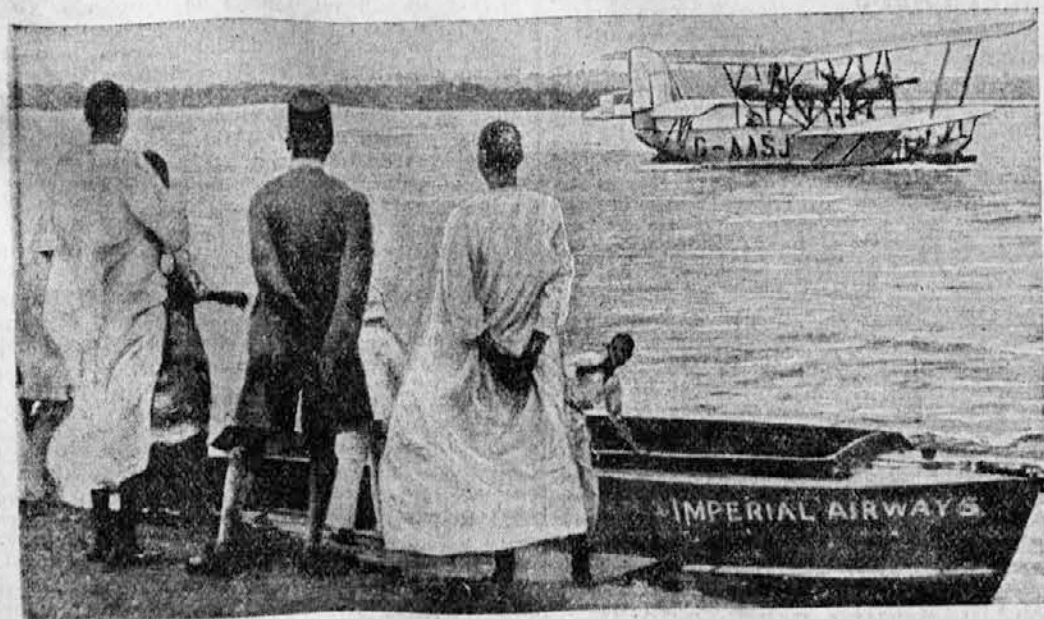
Pariz, 6. januarja. Proces proti morilecem blagopokojnega kralja Aleksandra pred porotnim sodiščem v Ex en Provence se bo nadaljeval dne

Koroški večer

V soboto zvečer ob 8 uri je priredil pri »šestici« tukajšnji Koroški klub svoj prvi koroški večer v letošnji zimski sezoni. Dasi udeležba sicer ni bila rekordna, se je tega večera z ozirom na to, da je bil to prvi večer v sezoni, udeležilo še precejšnje število Korošcev in prijateljev Koroške. Na dnevnem redu je bilo predavanje g. Uršiča o zgodovini in naseljevanju koroških Slovencev.

Otvoril je večer predsednik tukajšnjega Koroškega kluba državni pravdnik g. dr. Julij Fellacher, ki je po uvodnem pozdravnem pred besedo predavatelju g. Uršiču. Ta je nato v svojem predavanju, ki so ga spremljale kvasne skiptične slike, povedel poslušalce v zgodovinske čase slovenske Koroške, ki je stoletja z uspehom kljubovala vsem različnim načinom germanizacije, ki pa klone pod najnovejšim pomembnejšim sistemom.

Za svoja izčrpana in v izredno zanimivi obliki podana izvajanja je predavatelj, o katerem je znano, da je zelo temeljit poznavalec koroške zgodovine in koroških narodnostnih razmer, žel splošno priznanje. Sličnih predavanj si želijo koroški Slovenci čim več.

City of Khartum, veliko angleško letalo, ki je na Silvestrovo strmoglavilo na poti iz Aten v Aleksandrijo, dva kilometra pred ciljem. Pri tem je izgubilo življenje dvanajst oseb.

Vsa slovenska kulturna društva proti monopolizaciji učbenikov

Pripravlja se spomenica slovenskih občin - Akcija zoper monopolizacijo se naglo širi - Opomin na odločilna mesta ob dvanajsti uri

V soboto popoldne se je vršil v dvorani mestnega magistrata ljubljanskega sestanek, ki ga je sklical dosednji akcijski odbor zoper monopolizacijo šolskih knjig, ki ga tvorijo, kakor znano, vse strokovne in gospodarske organizacije (tiskarstvi, knjigarnarji, grafično delavstvo, grafični faktorji, knjigovezi, Delavska zbornica in Zbornica za TOI v Ljubljani) ter organizacija staršev (Zveza društev »Sola in dom«) in mu predseduje g. Hrovatin. Ta akcijski odbor je začel delovati že februarja lanskega leta, ko je izšel razpis za nove monopolne učne knjige. Ze tedaj je sestavil spomenico in jo nesel v imenu vseh imenovanih organizacij v Belgrad na pristojna mesta. Ta spomenica in intervencija sta ostali brezuspešni. Nujno je bilo zato, da se akcija obnovi. To je storil akcijski odbor decembra preteklega leta, ko je sestavil novo spomenico in spet poslal deputacijo v Belgrad. Ker tudi ta intervencija doslej še ni rodila konkretnega uspeha, a poteče rok prvega razpisa že 15. januarja, se je pokazala nujna potreba, da se akcija tako rekoč ob dvanajsti uri na kar se da učinkovit način poslednjič in v najširšem okviru ponovi.

Aksijski odbor je zato povabil na posvet vse naše osrednje kulturne organizacije. Odzvale so se vabilu vse (dve sta se opravičili, a se pridružujeta: JUU, ki je pri akciji že dozdaj aktivno sodelovalo, in Znanstveno društvo). Navzoči so bili: Penklub (dr. Stele), Slovenska Matica (dr. Lončar), Slavistično društvo (dr. Kolarič), Leonova družba (dr. Capuder), Slovenska šolska matica (univ. prof. dr. Ozvald), Prosvedna zveza (dr. Capuder), Zveza kulturnih društev (prof. Jeran), Profesorsko društvo (prof. Grafenauer), Zveza društev »Sola in dom« (prof. Čopić), dalje pa še Društvo tiskarnarjev (gosp. Hrovatin), Savez grafičnih radnikov (gosp. Kosem), Zveza grafičnih faktorjev (gosp. Strukelj) in Združenje knjigovozov (gosp. Gorjanc). Društvo knjigarnarjev se je opravičilo.

Gosp. predsednik Hrovatin je otvoril sestanek v imenu akcijskega odbora ter podal kratko in izčrpno poročilo o dosedanjem delu akcijskega odbora. Nato pa so se oglašali k besedi zastopniki posameznih organizacij, ki so podajali večidel same konkretne predloge, ki so jih takoj sprejeli.

Kot prvi je spregovoril dr. Capuder. Predlagal je, naj se sestavi nova spomenica, ki naj se z okrožnico pošlje vsem slovenskim občinam, katere naj jo podpisane takoj vrnejo akcijskemu odboru. Nova delegacija naj se s tako nabranim gradivom napoti znova do vseh odločilnih činiteljev in do najvišjih mest.

Dr. Kolarič je jedrnat analiziral razpis novih šolskih knjig, na podlagi avtentičnega besedila. Opozoril je, da mora iti naša akcija za tem, da spremeni splošni učni načrt in se v njem slovenščina z lastnimi potrebami izrečno prizna.

Gosp. Strukelj meni, da bi se moralo še posebej poudariti stališče založnikov.

Gosp. dr. Lončar poudarja, naj bi nova deputacija stremela za tem, da se v Belgradu na licu mesta o zadevi izvoze anketa. V spomenici naj se še bolj poudari kulturno-pedagoški moment.

Prof. Jeran še ni mogel podati mnenja ZKD, ker se zadeva še ni utegnila obravnavati na seji, izjavi pa, da je za svojo osebo proti monopolizaciji šolskih knjig.

Tudi prof. Čopić opozarja, da so učni načrti važnejši kot pa razpis. Imamo svoje lastne kulturne potrebe, kar mora priti do izraza v učnih načrtih za slovenščino, hkrati pa je treba doseči odpravo monopolizacije učbenikov. To je jedro vsega problema.

Dr. Stele izjavi, da bo Penklub podprl vsako akcijo v tem pogledu in omenja, da je storil klub že nešteto korakov, ki so ostali brez uspeha. Strinja se tudi s prof. Čopićem, da je treba nastopiti za celotni problem, hkrati za nove učne načrte in proti monopolizaciji šolskih knjig.

Prihodnji sestanek se je določil za nocoj.

Nismo pričakovali, da bo treba za to vprašanje tako široko zasnovane akcije. Ali dnevi teko in dan, ko poteče rok natečaja, se bliža, ne da bi bilo videti, da so imeli dosednji koraki kakršenkoli uspeh. Pričakujemo sedaj discipliniranega sodelovanja vse Slovenije, da se reši, kar se rešiti da, vsaj ob dvanajsti uri...

Sijajen tečaj vodij naših ljudskih odrov

Nad 130 udeležencev iz vseh delov Slovenije - Zastopstvo iz slovenske Koroške - Delegacija Hrvatov

Ljubljana, 5. januarja. Danes popoldne se je v marijanski dvorani zaključil eden največjih ljudskoprosvednih tečajev, kolikor jih pomnimo iz zadnjih let. »Zveza ljudskih odrov« pri Prosvedni zvezi je namreč pripravila za vodje naših ljudskih odrov in za naše igralce tečaj, ki se je vršil v nedeljo in na današnji praznik. Udeležilo se ga je okrog 150 prijavljenih iz vseh delov Slovenije, med njimi so bili trije koroški Slovenci, prišla pa sta na tečaj tudi dva odposlanca Hrvatov. Z ljubljanskimi udeleženci je znašala skupna udeležba blizu 150 oseb.

Tečaj je otvoril in vodil predsednik »Zveze ljudskih odrov« prof. Niko Kuret. V nedeljo popoldne je predaval pobornik farne igre pri nas, bogoslovec Davorin Petančič iz Maribora, o bistvu in organizaciji farne igre. Izhajajoč iz bistra katoliške akcije je pokazal, da naša ljudska igra nima prave sociološke osnove. Društvo, njegovi člani in prijatelji, so le surrogat. Treba je postaviti našo ljudsko igro v tisto okolje, iz katere je izšla — v občestvo Cerkev, katere osnovna celica je fara. Ko si katoliška akcija prizadeva obuditi smisel za življenje s Cerkvijo in spraviti svet v zavest občestva vernikov v fari, moramo zastaviti svoje delo za novi okvir in novo obliko igre, za farno igro. Enkrat na leto je treba pripraviti igro, ki jo bo pripravila in igrala vsa fara (Slehernik, igra o izgubljenem sinu itd.). Poleg take prireditve je treba skrbeti za manjše prireditve posameznih naravnih in socialnih stanov: mož, žena, fantov, deklet, otrok — na drugi strani pa delavcev, kmečkega sloja itd. Ostalo igralsko udejstvovanje ostane v okviru dosedanjih društev. Predavatelj je s svojimi temperamentnimi izjavami na mah osvojil vse tečajnike, zlasti, ker se je mogel opirati na bogato zalogo izkušenj, ki jih ima kot potujoči režiser v počincah po štajerskih farah. Kjer je pripravil v zadnjih dveh letih že veliko število farnih prireditev, ki so jim prisostvovali tisoči gledalcev.

Popoldne je predaval o govornem zbornu prof. Kuret. Podal je bistvo nove dramske oblike in nato na podlagi Petančičeve »Igre naše fars« večal skupino udeležencev tudi praktično. Udeleženci so spoznali važnost te nove dramske oblike, ki je besedna, glasbena in plesna umetnina hkrati.

Nedeljski spored je zaključilo predavanje prof. Fr. Koblarja. Govoril je o osnovah in bistvu drame. Pokazal je jedro vsakega dramskega konflikta in njegovo pogojenost v človeškem življenju vobče, razložil linearno dramsko gradnjo misterija in prostorninsko

gradnjo svetne igre in pri le-tej podal jasno oznako žalne in smešne igre.

Temu teoretičnemu delu je sledil praktični del. Praktično režijo so udeleženci spoznali ob duhovni igri (vodil Davorin Petančič ob Thuybaert-Pogačnikovem »Sleherniku«), ob realistični narodni igri (vodil Miloš Stare ob Finžgarjevi »Razvalini življenja«) in ob veseli igri (vodil Niko Kuret ob slovenski verziji Advokata Pathelina, »Burki o jezičnem dohtarju«).

Tečaj se je zaključil s praktičnim maskerskim tečajem, ki ga je vodil lasuljar gosp. Podkrajskec.

Prizadevanja delavcev za prenovljeni ljudski oder, ki naj se odrta od praznega in publega društvenega diletantizma, so ob tem tečaju doživeli zadoščenje za svoje delo, ki je našlo spočetka malo razumevanja. Navzoči so z največjo pozornostjo zasledovali vsa predavanja, stvarno debatirali in pokazali s tem svojo veliko zrelost in popolno razumevanje nalog, ki čakajo naše ljudske odre v novem času.

Prvi skok na olimpijski skalnici v Garmisch-Partenkirchen

Sportna kronika

Zima še vedno nagaja in ljubljanski smučarji so ostali kar bolj na promenadi, zvečer pa v kakem toplem zatočišču. Vendar onim, ki so šli malo višje, ni bilo nič žal, ker je v gorah zapadel nov sneg, vreme pa je bilo tudi prav lepo.

S prvo nedeljo v letu pa je bila otvorena tudi

Bilanca božične razstave

Precej je bila odprta božična umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu. Razstavo je priredilo Društvo likovnih umetnikov iz dveh namenov. Prvič, da pokaže občinstvu produk-

v izražanju in rasti, tako, da ima že povprečni opazovalec občutek, da jim ni to glavni predmet, s katerim se pečajo. Spremembe so dobre prav povsod, pa če tudi v slabšem pomenu

Gojmir Anton Kos: Gosposvetska cesta

cijo, nastalo v zadnjem času, in drugič, da da priliko občinstvu za slučajni nakup pred prazniki.

Obisk je vsaj v zadnjih dneh dosegel normalo, ki je za Ljubljano že ustaljena. Škodala Z oziroma na to, da je bila vstopnina znatno znižana, bi si človek normalno razlagal več poseta, zlasti dijaštva in akademikov (vstopnina 1.— Din).

Prodanih je bilo 5 del — za nekatera se pa še pogajajo.

Razstava je bila tudi kvalitetno vredna imena umetniške razstave. Videli smo tam dela umetnikov, ki so res v stalnem stiku z umetnostjo, to se vidi iz del samih, da so živi, da jim je umetnost problem, ki živi in raste z njimi. To so: Gojmir Kos, Božidar Jakac, Miha Maleš, Franc Pavlovec, Maksim Sedec, Mira Pregljeva, pa tudi Slapernik in Vavpotič — ostali nekako kostene: že leta in leta so enaki

godijo. Bo pa na Pomladanski razstavi več razgibanosti!

V članku »20 umetniških razstav v letu 1935« v številu 1c z dne 31. XII. 1935 sta po neljubi pomoti izostali v našem listu dve razstavi, kateri bi bilo treba uvrstiti med ostale. Bili sta to razstavi Ipolita Majkoveškega, ki je razstavil motive z našega Jadrana ob priliki lanskega velesejma, in Ivana Bakoviča, ki je imel razstavljen svoja folklorna dela v Koritnikovi dvorani v Franciskanski ulici. Potem takem sta imela Ljubljana in Maribor lansko leto v celoti 25 umetniških razstav. Toliko k popolnosti statistike. — V istem članku popravi pri Luigi Kasimirju in njegovih ženi; namesto: njegovo ime je v umetniškem svetu skoraj nepozabno — nepoznano. — V naslednjem odstavku citaj pravilno: Narodna galerija je aranžirala razstavo risb romantika Caviga, in v naslednjem odstavku: Gorsetova kiparska razstava!

Radio

(Izvlček iz radijskih programov.)

Ljubljana 18.40: Današnja podoba Kitajske (Fr. Terseglav); 20: prenos iz Zagreba: Schubert-Berte: Pri treh mladenkah — opereta. — Beromünster 20: koncert sodobne glasbe. — Bratislava 20.15: italijanske operne pesmi. — Brno 20.15: komedija. — Dunaj 20.35: revija slagerjev. — Košice 18: program za Podkarpate. — Königsberg 22.40: ljudski koncert. — Leipzig 20.10: kabaretni program. — Moravska Ostrava 17.35: kitare. — Luxembourg 20.10: koncert kvinteta. — Milano 18: pestra glasba; 20.35: operni prenos. — Palermo 20.30: pester koncert. — Praha 20.30: češke romance. — Rim 20.35: operetni prenos. — Strasbourg 17.30: popoldanski koncert; 20.30: Boris Godunov — opera. — Stuttgart 17: slušna igra; 20: ura mlade generacije; 22.30: pestra glasba. — Sušve Romande 20: evropski koncert; 20.40: radio gledališče. — Toulouse 22.05: koncert angleške glasbe; 23: argentinski orkester. — Varšava 20.10: igra; 22.05: reportaža iz Abesinije; 23.05: plesna glasba.

Radi vremena tri milijone škode

Čas od začetka božičnih praznikov in do dneva Treh kraljev je vsako leto doba, od katere si naše zimskosportne postojanke največ obetajo. Ze tedne prej so za vso to dobo navadno vnaprej rezervirani vsi prostori v posameznih planinskih kočah, domovih in hotelih. Tako je bilo tudi letos. Ker pa je južno vreme trdovratno zadrževalo nastop zime in ne samo, da v teh najbolj obetajočih dneh ponekod ni padla niti ena snežinka, marveč je skoraj neprestano rosil tople poletni dež, je izostalo v smučarskih postojankah po vsej Sloveniji na tisoče izletnikov, ki so nameravali prebiti v zimski naravi po teden dni in več. Oni maloštevilni pa, ki so kljub neugodnim vremenskim napovedim odšli na smučanje, so se vrnili navadno že naslednji dan.

Najbolj občuten je bil izostanek gostov iz Zagreba in iz južnih krajev naše države. V vsej Sloveniji je izostalo, ako primerjamo število s prejšnjimi sezonami, nad tisoč pet sto gostov, ki bi ostali v naših krajih po 14 dni. Če k temu prištejemo še naše meščane, ki so bili namenjeni na smučanje, moremo z mirno vestjo zapisati, da je obnem s snegom splavalo našim zimskosportnim postojankam po vodi najmanj tri milijone dinarjev.

Angleški smučarji iz Italije v Jugoslavijo

Ze od nekadaj velja za petične Angleže, ki si lahko privoščijo zimovanje v inozemstvu, kot cilj zimskega sporta severna Italija. Zaradi sankcij pa je letos poset Angležev, ki so postali tam že stalni gostje, v Italiji popolnoma izostal. Poiskali so si druge kraje in med temi je najbolj prišla v poštev naša država, predvsem Gorenjska. Vsi ti Angleži, ki so doslej prihajali na zimskosportno zabavo v severno Italijo, so slišali o krasotah naše pokrajine deloma že v Italiji (seveda preko neitalijanskih gostov, ki so bili že tudi v naših krajih), deloma pa je postala Gorenjska v Angliji popularna radi dvakratnega obiska kentskega vojvode in vojvodke, ki sta se — kakor znano — v Bohinj zarotila in prebila tam najlepše dneve medenih tednov.

Vse te okolnosti so Angleže napotile, da se v zimsko zabavo v naših krajih. Prišla so iz Anglije pred nedavnim tozadevna vprašanja in naši merodajni krogi so poslali v Anglijo ves potreben material, da se Angleži lahko odločijo za posamezne kraje. Več skupin bi lahko že pozdravili v naših najbolj znanih zimskosportnih centrih, če bi nam snežne razmere trenutno ne bile tako nenaklonjene. Obnem z informacijami so morali namreč Angleže opozoriti tudi na absolutno neprikladno vreme, kar je zadržalo Angleže začasno še doma. Upati pa smemo, da bo dotok Angležev v naše zimskosportne postojanke prva kompenzacija — da le ne bi ostala tudi edina — za škodo, ki jo trpi naše gospodarstvo zaradi izvajanja sankcij. Veliko pa je pri tem vprašanje, ali moremo Angležem, razvajenim, kakor so, nuditi primeren komfort. Saj so zimskosportni hoteli, oni redki, ki jih imamo, že v prvih zimskih dneh navadno popolnoma zasedeni in ostanejo zasedeni vse do konca sezone. Res je sicer, da moremo spraviti Angleže v konforne hotele tudi v ravninah, kakor n. pr. na Bledu itd., vendar pa bodo gotovo hoteli bivati sredi gorskih terenov, da se lahko takoj izpred hiše zasmučajo po najlepših livadah.

Treba bo vsekakor ukreniti vse, da pridobimo Angleže za naše kraje. Saj bo treba končno najti tudi neko nadomestilo za vedno bolj izostajajoče smučarje z juga, ki se zaradi bolj zanesljivih snežnih razmer v vedno večjem številu obračajo proti Bosni in Južni Srbiji, kjer rastejo neprestano nove smučarske postojanke.

**Naročajte
„Slovenski dom,,**

Gledališče

Drama.

Začetek ob 20 uri.

Torek, 7. januarja: zaprto.
Sreda, 8. januarja: Siromakovo jagnje. Red A.
Četrtek, 9. januarja: Moliere. Red C.
Petek, 10. januarja: zaprto.

Opera.

Začetek ob 20 uri.

Torek, 7. januarja: zaprto.
Sreda, 8. januarja: Saloma. Red Sreda.
Četrtek, 9. januarja: Trubadur. Red Četrtek.
Petek, 10. januarja: zaprto.

Drama ponovi v letošnjem repertoarju Štefan Zweigovo tragikomedijo »Siromakovo jagnje«, zgodbo iz Napoleonovega življenja, v režiji g. Bratka Krefta. Delo je imelo lani na našem odru velik uspeh. Prva letošnja repriza bo v sredo 8. t. m. za Red A.

Prihodnja repriza opere Saloma z gospo Gjurgjenac v naslovni vlogi bo v sredo 8. t. m. za Red Sreda.

Ibn Saud straži pot do Meke

Vsako leto romajo trume Mohamedovih vernikov iz vsega sveta v Mekko, v kraj največjih svetinjskih mohamedanstva, da se oddolže zapovedi svoje vere z obiskom kraja, kjer je Mohamedov nauk našel prve svoje privrženice in odkoder je arabstvo začelo svoj zmagoslavljen pohod proti zapadu. Romarji, ki gre na pot, mora nositi predpisano romarsko obleko ter usnjene sandale, kajti na svetih tleh ne sme biti očitna nobena razlika med revežem in bogatašem, med oblastnikom in podanikom, vsi so pred bogom enaki.

Eno pa je, kar mora imeti vsak romar, da se mu more izpolniti sveta želja po Mekki, namreč zlato. Ko romar oddolži vse svetno od sebe, premeni obleko in odloži prašno obuvanje, mora napolniti svoj žep z zlatom in paziti, da mu ga ne zmanjka prehitro. Ibn Saud, kralj in gospodar vseh svetih krajev, si da plačati pot do svetih krajev le s čistim zlatom. Vendar se romar ne upira plačati kralju nekaj težko pridobljenih zlatnikov, od katerih krožijo v prometu največkrat angleški s sliko kraljice Viktorije. Saj to veliko žrtev odtehta naslov hadži, časten pridevek za vse tiste, ki so obiskali svete kraje.

Večina romarjev iz bolj oddaljenih krajev sveta prihaja po morju do Džedde, pristanišča ob Rdečem morju. Danes slove to ime kot pristanišče Mekke, nekdanj pa je bilo središče trgovine s sužnji, ki so jih Arabci naropali v Afriki. Trgovina s takim blagom je bila zelo dobičkonosna, nevarnosti skorajda niso poznali, le koralnim čerem pred Džeddo se je bilo treba izogniti. Evropeci pa so temu poslu odvzeli vso mikavnost, kajti njihove vojne in trgovske ladje krožijo po Rdečem morju tako pogosto, da se Arabci le težko posreči spravili s črnim blagom natovorene čolne skozi to nevarnost.

V Džeddi se vse življenje giblje v najstrožjih oblikah, ki jih terja od prebivalcev mohamedova vera. Tako se neha tudi vpliv Evropeev. V mestu, ki šteje 30.000 prebivalcev, je le nekaj desetlin Evropeev in še ti so skoro vsi člani diplomatskih zastopstev pri kralju Ibn Saudu.

Pristanišče samo je majhno in ozko. Komaj da morejo pristati v njem male jadrnice, ki se z njimi iz ladij prepeljavajo romarji do obrežja. V mestu se stiskajo visoke in ozke hiše druga ob drugo. Po ozkih, nesnažnih ulicah se giblje le nekaj Beduinov, ženski in Evropeev na cestah ni. Če stopa Evropec po ulici, je to za mesto redkost.

Izven mesta nevarniku ni varno prebivati. Smrt mu grozi od vsespovsodi, ker ga muslimani smatrajo za nevernika, ki bi se hotel skrivati vtihotopiti v sveto mesto in ga s tem onečastiti. Za razvajenega Evropeca ni Džedda, ker tam vlada strašna vročina, življenje pa je enolično, kajti fanatični Vahabiti — ondodni prebivalci — mirajo vse, kar diši po hrupni zabavi, godbo, ples, vino in cigareto. Uvoz gramofonov, radioaparatorov, fotografskih aparatov je strogo prepovedan, le članom diplomatskih zastopstev dovoljuje kralj uvoz teh predmetov. Voda je edino, kar se sme uvažati. Džedda nima enega studenta, pitna voda se dovažuje iz Egipta.

Romarji, ki prispijo z ladjami, se morajo radi nevarnih čer prepeljati z majhnimi čolni do obale. Radi plačila, ki ga prevozniki zahtevajo od romarjev, se vrste večni prepiri. Prekanjeni Orientaleci se nič ne pomišljajo in nič ne izbira, kako bi izrazil ubogega romarja in iz njegovega svetega navdušenja iztisnil čim večje plačilo za prevoz. V lukah se romarji razdelijo po skupinah, katerih vodstvo na poti prevzame od kralja postavljeni vodnik. Ta mora vsi pot skrbeti za romarje, še bolj pa za njihovo priljubljenost. Zapiše je tudi ta, da mora vsak romar vse svoje denarje dati v varstvo temu vodniku, ki plačuje med potjo vse račune romarjev za jed in okrepčilo, za napitnine, darila, sploh za vse. Ko jih privede zopet nazaj v Džeddo, naredijo romarji s svojim vodnikom obračun. In nič ni nevarnega, če mora romar začuden ugotoviti, da mu od velikih zlatnikov ostane za povratek le nekaj drobca. Zviti, prevečani Orientaleci je svojo nalogo opravili tako, da je ponovno potrdil svoj sloves, ki ga po svetu uživa.

Neznan marsejski zločinec se sam obtožuje

Senzacija ali natolcevanje

Dunajski časopisi zadnjih dni se mnogo bavijo z aretacijo nekega človeka jugoslovanske narodnosti, ki je na Silvestrovo v Hartbergu na Štajerskem v neki družbi skušal napraviti neke vrste senzacijo s tem, da je izjavil, da ima zveze z marsejskimi morilci blagopokojnega kralja Aleksandra ter je z njimi aktivno sodeloval. Ko se je bajne zavedel teže svojih besed, ki jih je govoril pod vplivom poplite alkohola, je izpil strup. V bolnišnici so mu življenje rešili, nato pa zaprli.

NEZNANEC SILVESTRUJE

Na silvestrov večer se je v Hartbergu, v eni izmed gostiln, pojavil neznanec v družbi z nekim uradnikom domačinom. Pila sta veliko, kar ju je pripravilo v dobro voljo in sta z živahnimi kretnjami pospremljala svoje pogovore. Zlasti pri neznanecu je bilo opaziti, da so ga pregledni požirki vina spravili v močno sentimentalno razpoloženje. Molččnost ga je minila, svojemu tovarišu je pričel razkladati avanture, ki jih je doživel v teku zadnjih let.

IN SE ODKRIVA...

Neznanec je pripovedoval, da je po poklicu izdelovalec štampiljk, ki se je zgodaj začel zanimati za politiko ter je od zanimanja polagoma prešel v aktivnost. Iz enakih nagibov in zaradi sličnih, vendar manjših prestopkov, zaradi katerih so ga jugoslovanske oblasti večkrat kaznovale, ga je pot privedla v družbo teroristov. Tam so mu poverili nalogo, ki se je skladala z njegovim poklicem: ponarejal je štampiljke, ki so jih teroristi uporabljali za svoje zločinske namene. S tem svojim delom si je pridobil zaupanje vodij teroristov, poverili so mu še druge, bolj zaupne naloge, nazadnje je aktivno sodeloval v predpripravi za marsejski atentat. Med pripravi pa ga je zadela aretacija, vendar je kazni ušel, pobežnil v Zenevo.

Za vsako uro. »Ne razumem, kako je to, da z zvočnikom, ki ste mi ga pred kratkim prodali, slišim istočasno dvojne postaje?« — »Bodite brez skrbi, saj ne zahtevam dvojne cene.«

U 38

Pustolovščine nemške podmornice v svetovni vojni

Fotografijo teh sani so priobčili vsi ilustrirani časniki in neki umetnik jih je celo naslikal: preko čudovite podmorske pokrajine, nad katero plujejo morske deklice in delfini, drse v polnem diru moje sani in puščajo za seboj peno se vodo.

Ta iznajdba me je opogumila, postal sem drzen. Poskušal sem se v vseh mogočih načinih potapljanja in na živilih preizkušal, kolikšen pritisk stisnjene zraka in kisika bi mogel človek prenesti.

S temi poizkusi sem dognal, da bi se bilo mogoče spustiti celo devetdeset do sto metrov v globino, če bi bilo dovolj stisnjene zraka pri roki. A pri potapljanju porabiš izredno mnogo zraka. To je važno. Dušik, ki ga izdihavaš pod vodo, pa je pod zvečanim pritiskom zelo škodljiv.

Meni samemu se takrat še ni posreželo potopiti se do te globine. Vendar pa sem dosegel svetovni rekord v potapljanju. Potapljal sem se do osem in šestdeset metrov globoko, več mi predstojniki niso dovolili.

Potapljanje je nekaj čudovito lepega. Mnogi mislijo, da se človek pod vodo ne počuti dobro — a to je zmotno. Pod vodo je izredno prijetno. Življenjski čut se ti ojači in telo se tem bolj počuti, čim globlje greš. Pritiska sploh ne čutiš, to pa vsled tega, ker vse telo, kri in vsi organi enakomerno sprejemajo visoki pritisk. Le srce ti bije hitreje in na to je treba pri potapljanju najbolj paziti. Vse kretnje v vodi moraš vršiti počasi, sicer ti tolče srce kot motor.

Pri potapljanju lahko hitro pride do velike globine, to nič ne škoduje. Le pri dviganju moraš biti previden. Ta je treba več časa in miru. Posebno takrat se moraš počasi dvigati, če si bil dolgo časa pod vodo. Če greš v takem primeru prehitro na vrh, utegneš bljuvati kri ali pa se ti pripetijo še hujše posledice.

Jaz sem bil prvi častnik v naši armadi, ki sem se temeljiteje bavil s potapljalno umetnostjo. Potapljal sem se, kjerkoli sem našel priliko za to, najraje pa v takih krajih, kjer sem mogel na morskem dnu videti kaj zanimivega. Zaradi te svoje muhe sem kmalu postal znan v vsej mornarici kot specialist za potapljanje, pa tudi izven mornarice.

Od vseh strani sem dobival pobudo za svoje potapljalne poizkuse. Potoval sem v razne kraje, kjer bi mogel kaj zanimivega dognati v vodi.

Potopil sem se tudi na kraju, kjer je leta 1848. zletela v zrak danska redovna ladja »Kralj Kristijan VIII.«. To mesto je v Eckernfördermskem pristanišču. Oddelek danskega brodogradnje je hotel takrat udreti v pristanišče. Schleswig-Kolsteineci pa so postavili topove po obrežju in toliko časa streljali z žarečimi krogli na »Kralja Kristijana«, da je ladja prišla goreti in ko je ogenj dosegel zalogo smodnika, je ladja zletela v zrak.

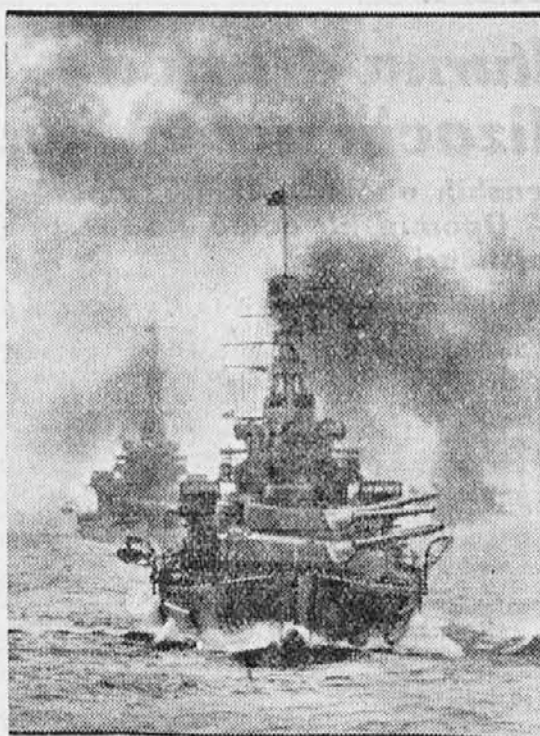
»Kralj Kristijan« je imel vojno blagajno za vso mornarico na krogu in vedno sem sanjal o tem, kako bi dvignil to blagajno nepokvarjeno in jo spravil.

Ko sem prišel v Eckernförde, majhno ribiško mestec, sem na srečo našel še starega moža, ki se je kot mladenič udeležil tiste bitke. Kljub visoki starosti je šel z menoj na potapljaško ladjo in mi pokazal mesto, kjer se je potopila danska ladja. Bilo je kakih sto metrov od obale.

»Prav na temle mestu,« je rekel, »je stala ladja in zavoljo hudega vzhodnega vetra ni mogla odpluti. Prav tukaj je tudi zletela v zrak.«

Nadel sem si potapljaško opremo in se spustil na morskno dno, približno dvajset metrov globoko. Dolga časa sem iskal po dnu in vse pretaknil, toda vojne blagajne ni bilo nikjer. Po daljšem iskanju sem našel v peščenem dnu zarijavelo topovsko kroglo, komaj za pest debelo. Vzel sem jo s seboj kot plen in še danes leži na mojem pisalniku.

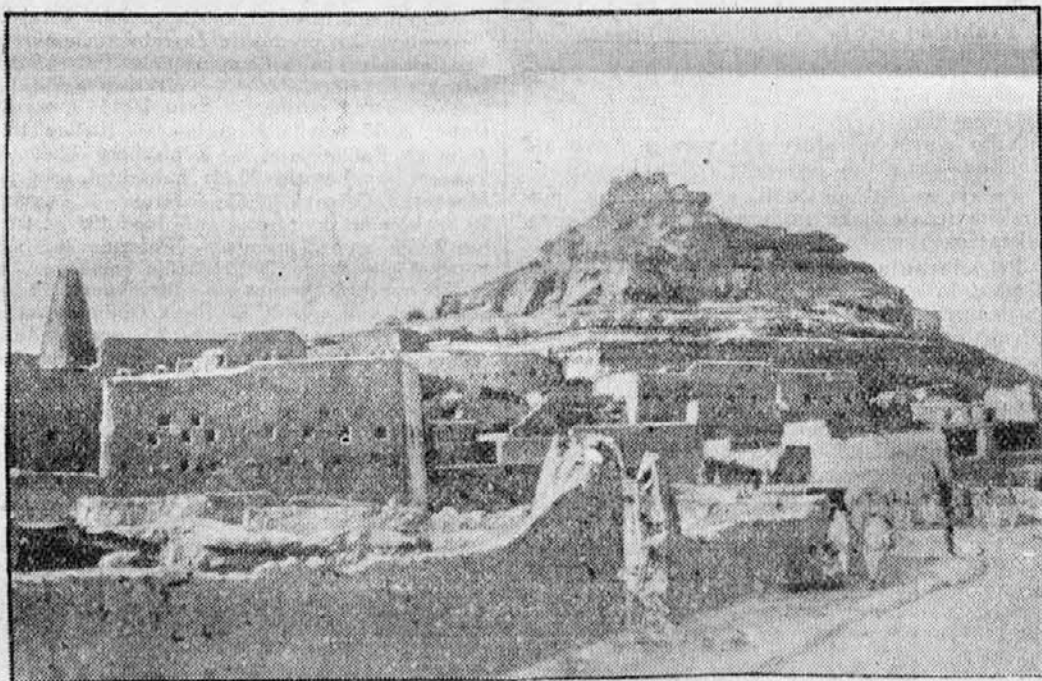
Pri svojem vztrajnem prizadevanju, da bi kolikor mogoče izpopolnil potapljalno umetnost, so mi prihajale na um vedno nove ideje. Razne moje

Gibanje angleškega brodogradnja na Sredozemskem morju. Križarka Renown pluje v Patras.

Lloyd George in krilatice

Angleška javnost je šele zdaj zvedela o čudni nevarnosti, ki je skoro stala življenje ministrskega predsednika v zadnjem letu svetovne vojne. Lloyd George, ki je takrat delal mednarodno politiko, je imel poleg vnetih častilcev tudi dosti sovražnikov. Med slednjimi je bila tudi vdova mistres Wildon. Smatrala je ministra za načelnega nasprotnika ženske enakopravnosti in ga sklenila umoriti, ne da bi se zmenila za domovino in vojno. Njena starejša hčerka je pravkar poročila nekega lekarinarja. Tašča je zahtevala od zeta strašen rastlinski strup curare, ki ga rabijo Indijanci v Južni Ameriki. Najmanjša praska od drobnice, v strupu pomočene puščice pomeni neizogibno smrt. Tri ženske (vštevši mlajšo neomozeno hčer) so si oskrbele tudi prave indijanske pihalnice in se po daljši vaji zelo izpopolnile v tej stroki. Sklenile so, da bodo napadle Lloyd Georgea na Waldenskem travniku, kjer je igral vsako soboto golf. Skrile so se v grmovju, a bile odkrite in zaprte eno uro poprej. Lekarinar, ki ga je mučila vest, je le prijavil pripravljen umor policiji. Lloyd George je zamolčal obravnavo, ki bi sicer utegnili povzročiti preveč govorice v inozemstvu. Tri ženske so bile obsojene na 10 oz. 9 in 8 let ječe kot zastupljevalke. Zelena steklenica s strupom, pihalniki in puščice so bili izročeni muzeju v Scotland Yardu šele zdaj po 17 letih.

Oaza Siwa v Sahari, kjer koncentri rajo Angleži svoje letalstvo in čete.

Debeluhci so boljšega srca kot suhci

Pred sodiščem v Catanoogi se je pripetil nenavaden primer: Na običajno vprašanje obtoženčevim zagovornikom in zastopniku zasebnega tožilca, ali zahtevajo, da pride namestu katerega porotnika drugi, je obtoženčev zagovornik izjavil, da zahteva odstranitev sploh vseh porotnikov, ki ne tehtajo vsaj 90 kg. Svoj predlog je utemeljeval s tem, da so po njegovi sodbi debeli ljudje mehkejšega srca kakor suhi.

Predlog je zbudil smeh med občinstvom, ogorčen protest pa pri zastopniku zasebnega tožilca. Toda sodnik je ustregel zagovornikovemu predlogu in je sodišče izbralo samo takšne porotnike, ki so ustrezali njegovemu pogoju.

Vzlic nasprotnemu pričakovanju obtoženčevega zagovornika je pa porota obsodila obtoženca na 15 let ječe.

Zadnji dokaz

Malcolm Blaire mlajši (sin znanega finančnika sira Reginalda), znan sportnik, se je moral zagovarjati pred londonsko policijo zaradi prehitre vožnje. Nadzornik je sumil, da ni trezen. Prometni zakon kaznuje vinjenega šoferja z več meseci zapora. Zato se je pričel navaden spor. Blaire je prišel, da ni imel v ustih niti kapljice alkohola. Naposled je naročil kozarec vode, naredil ročno stojco, z zobmi pobral kozarec na tleh in izpil vodo. Po tem zadnjem dokazu je moral priznati tudi nejeveren nadzornik, da se je le motil.

Miss Isabel Macdonald, hči angleškega min. predsednika in njegova tajnica, bo zdaj odprla — hotel

Aretacija Mormonov

Newyork, 7. jan. Ameriške oblasti so postavile pred sodišče skupino Mormonov, ki se prištevajo k neki sekti, katera prebiva v pokrajini Hingman (v Arizoni), to pa radi prestopka mnogozvenstva. Ker ta skupina ni hotela podpisati izjave, da se odreče mnogozvenstvu, kakor to zahtevajo ameriški zakoni, jo je mormonska cerkev izključila iz svoje srede. Ti izobčenci so ustanovili svojo naselbino po imenu Fredonia in so pred nedavnim zahtevali od Zvezne uprave kredite za javna dela v svoji naselbini. Ko so oblasti radi tega poslate pozorne na njihovo življenje in na njihovo organizacijo, so bile prisiljene, da nastopijo proti njim po zakonu. Pri zaslišanju so obtoženci odgovarjali, da raje gredo v ječo ali v smrt, kakor da bi se odrekli svojim »verskim« navadam. Med aretiranci je 18 letni mladenič, ki je živel s tremi ženskami. Ostali so imeli od 3 do 6 žena. Med nadaljnjim zaslišanjem so nekateri popustili v svoji trdnosti in dejali, da so pripravljeno odreči se mnogozvenstvu. Toda nobena od žena zapletenih v to zadevo, se ni hotela ločiti od svojega »možca«. Proces, ki vzbuja v Ameriki veliko zanimanje, se bo nadaljeval in ni izključeno, da pride do velikih presenečenj.

Tudi rekord

Eden najboljših angleških dirkačev, Freddy Dixon, je bil pred četrta leta obsojen zaradi prehitre vožnje in nesreče, ki jo je s tem povzročil, na tri mesece zapora. Ta svoj neprosto volni odhiti pa je uporabil za to, da je naredil načrte za nov dirkalni avto, s katerim hoče tolči rekord Malcolma Campbella. O svojih načrtih je povedal samo toliko, da bo karoserija mnogo ožja, kod pri dosedanjih dirkalnih avtomobilih.

mogoče tudi iz največje globine rešiti posadko na potopljeni podmornici brez vsakega reševalnih priprav. Poveljnik podmornice mora samo odreti spodnje ventile pri prostoru, v katerem se nahaja posadka in sicer od spodaj, da se ta do dveh tretjin polagoma napolni z vodo. Pri tem nastanejo v prostoru enake okoliščine kot pri potapljaškem zvonu. Samo v takem primeru smeš odpreti odprtino proti vodnemu pritisku. V zadnjem trenutku, preden zapustiš podmornico, moraš globoko vdihniti zrak, da dobiš čim več zaloge zraka, in splavati v prosto vodo.

Prepričan sem, da bi se bilo tako mogoče rešiti tudi iz globine šestdesetih metrov brez kake rešilne priprave.

Če bi ne bilo vojske, bi se bil morda popolnoma posvetil raziskovanju morske globine. Morda bi bil znanosti odkril mnogo skrivnosti iz njenega življenja.

Nekega dne sem prejel pismo od meni popolnoma neznanega gospoda iz Breslava. Dr. Pavel Schottländer me je prosil, če bi se hotel pridružiti njegovi znanstveni ekspediciji na Sredozemsko morje, da bi raziskala živalstvo in rastlinstvo tega morja. Istočasno bi preiskala tudi mesta, kjer so se v davni potopile kake ladje z umetnostnimi zakladi. Dr. Schottländer si je v ta namen nabavil majhno podmornico z imenom »Loligo«. Na dnu je imela podmornica močno stekleno okno, skozi katero bi mogla opazovati. Imela je tudi vse priprave za filmsko snemanje in poseben žleb, po katerem bi mogel potapljač splezati na dno.

Za Sredozemskim morjem je nameraval dr. Schottländer raziskati tudi Jadransko morje.

Bil sem ves navdušen za to ekspedicijo in sem že zaprosil za dopust. Moji predstojniki so mi šli z veseljem na roko in so mi dovolili tri mesece dopusta.

Toda dopusta nisem mogel več nastopiti. Izbruhnila je vojna in namesto da bi bil preiskoval življenje na morskem dnu, sem se odpeljal s smrtno na izprehod po morskii globini...